

IV. KOOPERATİFLER BULUŞMASI
6-7 Ocak 2011
İTÜ Vakfı Sosyal Tesisleri, İstanbul

IV. Kadın Kooperatifleri Buluşması, 06–07 Ocak 2011 tarihlerinde, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden 45 kadın kooperatifi ve 3 kooperatif girişiminin katılımıyla gerçekleşti.

8 Kadın Emegini Değerlendirme Vakfı (KEDV) ve Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı (KİA) tarafından düzenlenen bu toplantıda, kadın kooperatifleri ilk defa hükümet ve Bakanlık temsilcileriyle bir araya geldiler. Toplantıya kooperatif ve hükümet temsilcilerinin yanı sıra STK temsilcileri, akademisyenler ve basın mensupları olmak üzere 160 kişi katıldı. Ekte katılımcı listesi sunulmaktadır.

10 yıldır Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde yaygınlaşan yerel kadın kooperatifleri bugün kadınların ihtiyaçlarına yanıt verme ve onların potansiyelini görünür kılama konusunda önemli bir model haline geldi.

KEDV, Kadın Kooperatifleri arasındaki bilgi ve deneyim alışverişini kolaylaştırmak, sorun ve ihtiyaç alanlarını tespit etmek ve ortak yollar geliştirmek üzere iletişimi güçlendirmek amacıyla kooperatifleri bir araya getirmek amacıyla kooperatif buluşmalarını düzenledi. İlki 2004 yılında KEDV desteğiyle kurulan 12 kooperatifin katılımıyla Düzce'de yapıldı. Daha geniş katılımı da, 2005 yılında, kooperatifler arası tanışma, sorunları ve başarıları paylaşma, işbirliği olanaklarını keşfetme amacıyla 35 kadın kooperatifinin katıldığı I. Kooperatifler Buluşması gerçekleştirildi. 2005 yılındaki toplantının temel sonuçlarından biri kooperatifler arasındaki iletişimin güçlendirilmesi konusunda yoğun bir ihtiyaç olduğuydu. Bu ihtiyaçtan hareketle 2008 yılının Nisan ayında gerçekleştirilen II. Kooperatifler Buluşması'nda Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı ve Kadın Kooperatifleri Birliği'nin temelleri atıldı, İstanbul ve Van'da yapılan bölgesel toplantılarda iletişim ağının işleyiş esasları tartışıldı. Kasım 2008 tarihinde yapılan III. Kadın Kooperatifleri Buluşması'nda ise iletişim ağının amacı, yapısı ve ilkeleri, işleyiş esasları oluşturuldu. Bu toplantıda Yürütme kurulu seçildi ve kuruluş bildirgesiyle Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı kamuoyuna duyuruldu.

2008 yılından bu yana KİA Yürütme Kurulu, çalışma grupları, değişim toplantıları gerçekleştirildi, Biga ve Mardin'de bölgesel toplantılar yapıldı. Kooperatifler Web Portal aracılığıyla ihtiyaç duydukları konularda birbirleriyle iletişime geçti, işbirlikleri oluşturdu. Özetle Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı, kadın kooperatiflerinin ortak örgütlenmesi olarak kamuoyunda tanınmaya, ortak girişimler başlatmaya ve birbirini güçlendirme konusunda deneyim kazanmaya başladı. Kooperatiflerin ortak sorunu olan yasal mevzuatlar ve kaynak sorununun çözümü için çalışma başlattı, öneriler geliştirdi, taleplerini sundu, savunuculuk çalışmaları yaptı. 4. Kooperatifler buluşmasının içeriği bütün bunların bir sonucu olarak, geline nokta ihtiyaç olarak ortaya çıktı ve örgütlendi.

Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı 4. Kooperatifler Buluşmasının amacını ve içeriğini bütün kooperatiflerle tartışarak oluşturmak amacıyla Web portalda bir tartışma başlattı. Bu tartışmaların sonucunda toplantının amacı:

- Kadın Kooperatifleri ilk defa hükümet ve Bakanlık temsilcileriyle bir araya gelerek, öncelik ve ihtiyaçlarını paylaşma ve geleceğe dair birlikte fikir geliştirmek
- Birbirimizle deneyimlerimizi paylaşacağız ve çalışmalarımızı nasıl daha iyi hale getirebileceğimizi planlamak

- Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı olarak birbirimizi nasıl destekleyeceğimizi ve nasıl birlikte çalışacağımızı tartışmak olarak belirlendi ve 2 günlük program oluşturuldu.

Buluşmanın 1 günü; Gaziantep Milletvekili Fatma Şahin, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Genel Müdürü İsmail Kalender, Kadın Emekini Değerlendirme Vakfı Şengül Akçar, Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı'ndan Gülser Özkan ile Prof. Dr. Ayşe Yönder, Doç.Dr. Yücel Sayman, ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nden Şahin Metin'in konuşmalarıyla başladı. Konuşmalarının ardından tartışma oturumuna geçildi ve burada kooperatifler yaşadıkları sorunları ve taleplerini yetkililere sundular. Öğleden sonra kooperatifler birbirleriyle deneyimlerini paylaştılar, sorunları ve geliştirdikleri çözümleri konuştular. Deneyim paylaşımı oturumları; kooperatifler tarafından web portalda öncelikli olarak belirlenen, Erken Çocukluk Eğitimi, Ekonomik Girişimler ve Ortak sorunlar için örgütlenme olmak üzere 3 ayrı konuda gerçekleştirildi. Önce bu alanlarda başarılı çalışmalar yürüten kooperatif temsilcileri başarı öykülerini ve deneyimlerini içeren sunumlarını yaptılar, ardından tartışma/soru-cevap bölümüyle bütün kooperatifler karşılıklı deneyimlerini paylaşma imkânı buldular.

Buluşmanın 2 gününe Sanayi Ticaret Bakanlığı temsilcileri tarafından yapılan 'kooperatiflerin yasal yükümlülükleri' sunumuyla paylaşıldı. Bu bölümde ayrıca bakanlık temsilcileri geçen yıl gerçekleştirdikleri denetimlerin sonuçları hakkında bilgi verdiler ve kooperatiflerin sorularını yanıtladılar. Öğleden sonra ise kadın kooperatifleriyle geleceğe dair strateji geliştirmek ve ortaklıklar oluşturmak amacıyla atölye çalışması gerçekleştirildi. Atölye çalışmalarında kooperatifler; 'kadın kooperatifleri için başarı' kriterlerini değerlendirdi, kadın kooperatiflerinin güçlü ve zayıf yönleri tartıştı ve kadın kooperatiflerinin güçlenmesi için ortak çözümler, stratejiler geliştirdi. Ardından geliştirilen stratejilerin uygulanabilmesi için bölgesel düzeyde (Marmara-Ege, Doğu-Güneydoğu, Orta Anadolu-Karadeniz-Akdeniz) koordinasyonun nasıl sağlanabileceği ile ilgili planlama yapıldı ve her bölge için KİA Yürütme kurulu temsilcileri seçildi.

2 gün süren Kooperatiflerin Buluşmasının sonuçları-çıktılarını şöyle özetleyebiliriz:

- KEDV ve KİA çalışma grubu tarafından 'Kadın kooperatiflerinin durumu, sorunları ve taleplerini' içeren detaylı bir rapor hazırlanacak. Hazırlanan rapor Milletvekili Fatma Şahin'e, Sanayi Ticaret Bakanlığı temsilcilerine, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne ve diğer ilgili hükümet yetkililerine iletilecek. Ayrıca Sanayi Ticaret Bakanı Nihat Ergün'le görüşme talebinde bulunularak kadın kooperatiflerinin sorun ve talepleri iletilecek. Bütün bu lobi ve savunuculuk çalışmalarının planlanması ve gerçekleştirilmesi, gelişmeler web portalından paylaşılacak, sonuçlarının izlenmesi-takibi KİA Yürütme kurulu tarafından yapılacak.

- Faaliyet alanlarını çeşitlendirmek ve daha fazla kadına ulaşmak isteyen kooperatifler

için deneyim paylaşımı oturumu farklı ve başarılı uygulamalarla tanışmaları için bir alan yarattı. Deneyim paylaşımları sonucunda kooperatifler için örnek teşkil edebilecek uygulamalar-modeller (Yuva, oyun odası, ihtiyaç tespit çalışması, eğitimler, saha çalışmaları vs.) ihtiyaç duyan kooperatifler tarafından da uygulanması /yaygınlaşması için bir talep oluştu. Web portal aracılığıyla kooperatiflerin birbirlerine izleme ziyaretleri/ değişim toplantıları yapmaları KİA yürütme kurulu tarafından desteklenecek. Ayrıca KEDV'in kooperatifler için geliştirilen kapasite geliştirme programları (Liderlik, finansal okuryazarlık, girişimcilik, kooperatifleşme vb.) ihtiyaç duyulan kooperatiflere eğitici eğitimi ile yaygınlaştırılacak.

- Kooperatifler atölye çalışmalarında 'kadın kooperatifleri için başarı' kriterlerini değerlendirdi, kadın kooperatiflerinin güçlü ve zayıf yönlerini tartıştı ve kadın kooperatiflerinin güçlenmesi için ortak çözümler, stratejiler geliştirdi. Bu çalışmanın sonucunda kooperatiflerin gelecek yıl ağırlık verecekleri/ öncelikli olarak üzerinde çalışacakları konular şöyle:

o Stratejik planlama (ihtiyaç tespiti, hedefler, iş planı, iş bölümü, kaynaklar, işbirlikleri)

o Kaynak yaratma

o Katılım

o Yasal yükümlülükler/Muhasebe

o Mevzuatlardaki değişikliklerin takibi/savunuculuk

- Kooperatifler '2012 BM Kooperatifçilik yılı' bir fırsat olarak değerlendirecek ve öncelikli olarak bu 5 alanda kendilerini güçlendirecekler. KİA da söz konusu 5 alanda kooperatifleri desteklemeye yönelik çalışacak. KİA bölgesel düzeyde bir koordinasyon ve iletişime doğru gidecek. Bölgesel düzeyde neler yapılabileceği ile ilgili öneriler geliştirilerek, web portal aracılığıyla bütün kooperatiflerle paylaşılacak. Ocak ayı sonunda bölge yürütme kurulu temsilcileri tarafından geliştirilen öneriler bütün kooperatiflerle paylaşılacak ve yürütme kurulu KİA için ortak faaliyetler üzerinden planlama yapacak.

- Bölgeler ve yürütme kurulu üyesi kooperatifler şöyledir:

1. Marmara-Ege Bölgesi: İlk Adım, Kardelen, Biga, Nilüfer kooperatifleri

2. Doğru-Güneydoğu Bölgesi: Kibele, İpekyolu, Yaşam kooperatifleri

3. Orta Anadolu-Karadeniz-Akdeniz Bölgesi: Kozadan İpeğe, Avanos kooperatifleri ve Ordu Kooperatif Girişimi

- KEDV Kadın Kooperatifleri İletişim ve Destek Merkezi ise; 2011 yılı boyunca 50 Kadın kooperatifine ihtiyaç tespiti ve stratejik planlama konusunda destek verecek.

I. GÜN - 6 OCAK 2011

1. AÇILIŞ KONUŞMALARI

Toplantı moderatörü ve İletişim Ağı Yürütme Kurulu tarafından açılış konuşmaları yapıldı.

Toplantı Moderatörü: Prof. Dr. Ayşe Yönder, Pratt University, New York

4. Kadın Kooperatifleri buluşması Gaziantep Milletvekili **Fatma Şahin**, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teşkilatlandırma Genel Müdürü **İsmail Kalender**, Kadın Emegini Değerlendirme Vakfı kurucusu **Şengül Akçar**, Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı'ndan **Gülser Özkan** ile **Prof.Dr. Ayşe Yönder**, **Doç.Dr. Yücel Sayman** ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nden **Şahin Metin**'in konuşmalarıyla başladı. Açılış konuşmalarının ardından tartışma oturumuna geçildi ve burada kooperatifler yaşadıkları sorunları ve taleplerini yetkililere sundular. Bu bölümde ayrıca Sanayi Ticaret Bakanlığı Baş kontrolörü **Adnan Çaldıran**, "Kalkınmada Kadın Kooperatiflerinin Önemi ve Geliştirilmesi için Öneriler" konusunda sunum yaptı. Aşağıda açılış konuşmalarının özeti yer almaktadır:

Gülser Özkan (Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı)

Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı adına konuşan Gülser Özkan, kadın kooperatiflerinin son 10 yılda geldikleri noktayı özetledikten sonra, mevcut Kooperatifler Yasasının, sosyal amaçlı ve kar amacı gütmeyen kadın kooperatiflerine dar geldiğini, kooperatiflerin büyük sanayi şirketleriyle aynı kurallara tabi olduğunu söyledi. Şu andaki durumda, yılda 30.000'den fazla kadına ulaşan, son 1 yılda 12.000 kadını çeşitli eğitimlerle buluşturan, 6000'den fazla çocuğa okul öncesi eğitim imkânları sunan ve şimdiye kadar 7.500 kadına gelir elde etme imkânı sağlayan kadın kooperatiflerinin desteklenmesi için öncelikle yasalarda düzenlemeler yapılması gerektiğini vurguladı.

Şahin Metin (Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü)

Şahin Metin, Kadın kooperatiflerinin tipik bir yapı kooperatifi gibi ele alınmaması gerektiğini bazı muafiyetlerden yararlanması gerektiğini belirtti. KSGM olarak 2011 yılının Nisan ve Mayıs aylarında kadın kooperatifleriyle toplantılar gerçekleştirileceğini duyurdu. Bu toplantıda kooperatiflerin talepleri, neler yapılabileceği ve işbirliklerinin tartışılacağı konusunda bilgilendirdi.

Yücel Sayman (Ticaret Üniversitesi Öğretim Görevlisi)

Yücel Sayman 12 Eylül darbesinden sonra siyasi hareketin bastırıldığını ve o seslik içinde kadın hareketinin cesaretle çıktığını ve bu hareketin herkese özellikle erkeklere çok şey öğrettiğini belirtti. Bugün de yeni bir anayasa, yeni bir toplum oluşturulacak ise bunun temelini de kadınların oluşturabileceğini vurguladı. Burada Türkiye'nin birçok bölgesinden gelen kooperatifler birçok farklılıklarına rağmen bir arada emegini seferber ediyor, birlikte yaşamının, var olabilmenin koşullarını yaratığını belirtti. 2011 de yeni anayasa yeni toplumu oluştururken buradan- kadınlardan öğrenecek çok şey olduğunu vurguladı.

Şengül Akçar, Kadın Emegini Değerlendirme Vakfı

Şengül Akçar, 2001 yılında kadın kooperatifleri hareketini başlattıklarını ve bu gün gelinen noktada bu kooperatiflerin yoksul kadınların kendi gündemleri etrafında örgütlenmelerini ve kendi ihtiyaçları için hizmet üretmelerini sağlayarak, toplumun "zayıflığı" vurgulayan yoksulluğa bakış açısını değiştirdiğini, başka hiçbir şekilde bu kadar yaygın bir şekilde verilemeyecek hizmetleri kendi kaynakları, enerjileri ve mücadele güçleriyle yarattıklarını belirtti. Politikacılar ve bürokratların kadın kooperatiflerinin kadının güçlenmesi ve yoksullun giderilmesindeki katkılarının önemini fark etmelerini beklediklerini ve yasal mevzuat ve kamu kaynaklarından

yararlanma konusundaki taleplerinin yerine getirilmesi durumunda kadın kooperatiflerinin 2012’de 1 milyon kadına ulaşabileceğini söyledi.

İsmail Kalender (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teşkilatlandırma Genel Müdürü)

İsmail Kalender ise, kooperatiflerin yoksulluğun azaltılmasına, gelirin adil dağılımına ve ülkelerin kalkınması yaptıkları katkılar nedeniyle uluslar arası kuruluşlar ve AB tarafından özellikle teşvik edildiğini ve 2012 yılının Birleşmiş Milletler tarafından kooperatifçilik yılı ilan edildiğini söyleyerek, sosyal kooperatiflerim önemli bir örneği olan kadın kooperatiflerini çok önemsediklerini belirtti. Bakanlık olarak kooperatiflerin gelişimini desteklemek için taslak bir stratejik plan hazırladıklarını ve Kadın Kooperatiflerinin de talepleri doğrultusunda bu plana katkı yapılacağını ve yapılacak çalışmaların belli bir takvime bağlanacağını söyledi.

Fatma Şahin, Gaziantep Milletvekili

Fatma Şahin, "Kadın ortak paydasında yoksulluğu önlemek için eğitim ve istihdam iki önemli çalışma başlığımızı teşkil ediyor. Biz bu alanda iki önemli düzenleme yaparak yol almaya çalıştık. Ev eksenli üretimden gelir vergisinin alınmaması ve kadın ve genç istihdamı teşvik paketi. Alanda çalışan sizler ilgili sorunları sahada bizden daha iyi biliyorsunuz. Bizler sizin ile çözüm arasında iletişim kanalı olmaya çalışıyoruz." şeklinde konuştu. Kadın kooperatifleri ile tanışmaktan çok memnun olduğunu ve yaptıkları çalışmalardan çok etkilendiğini söyleyerek, kadın kooperatiflerinin sorunlarının aşılması için çalışma görevinin kendilerine düştüğünü vurguladı. "Gücümüzü birleştirdiğimiz zaman sonuç odaklı, bugün konuşulan birçok sorunu birkaç ay içerisinde çözebilecek enerjiye ve güce sahip olduğumuzu düşünüyorum" diyerek, ilk olarak Kooperatifler Kanununda gerekli düzenlemelerin yapılması ve Bakanlıklar arası koordinasyonu sağlayarak, Kadın Kooperatiflerinin kaynak sorunlarının çözümü için girişimlerde bulunacaklarını söyledi.

2.TARTIŞMALAR / SORULAR

Açılış konuşmalarının ardından Kadın kooperatifleri konuşmacılara sorularını sordular ve taleplerini ilettiler. Bu talepler KEDV tarafından raporlanarak Fatma Şahin’e ve diğer hükümet temsilcilerine sunulacak. Bu rapor gelecek hafta KEDV tarafından web portalda yayınlanacaktır. Katılımcı kooperatiflerin soruları başlıklar altında kategorize edilerek aşağıdaki şekilde özetlenmiştir.

Kadın Kooperatiflerinin Talepleri:

1. Kooperatifler Kanunu:

- Kadın kooperatiflerinin ayrı kimlik olarak tanımlanması.
- Kanundaki mevzuatların kadın kooperatiflerine göre yeniden düzenlenmesi.
- Kuruluş giderlerinin azaltılması, ticaret odasına ödenen aidatlar, sermaye payları,

2. AB – Kalkınma Ajansı gibi fon kuruluşlarından yararlanabilme:

- Toplum yararına çalışan, kar amacı gütmeyen, STK statüsünde düşünülmesi ve fonlardan yararlanmalı

3.Vergi Muafiyeti

4.Yerel Yönetimlerin Desteği

- Yerel yönetimler kooperatiflerden hizmet almalı, mekan vb. giderleri için kaynak aktarmalı vs...

5. KOSGEB, İŞKUR vb. kuruluşların kredi ya da hibe olanaklarından yararlanabilme.

6. MEB, Halk Eğitim vb. kurumların öğretmen, usta eğitici vs.

ataması/görevlendirilmesi .

7. Tarım İl Müdürlükleri tarafında gıda üzerine çalışan kooperatifler için gıda mühendisi, gıda teknikeri vs. atanması/ görevlendirilmesi

8. Ruhsat vb. yasal zorunlulukların kolaylaştırılması,

9. Eğitim, danışmanlık desteklerinin sağlanması.

- Kooperatiflerin yasal, idari, mali, yükümlülükleri hakkında danışabilecekleri, bakanlık ya da il müdürlükleri bünyesinde bir danışma birimi/ merkezi/ hattı vs. kurulması

- Proje geliştirme, uygulama vs.

10. Sosyal Güvence (SSK-Bağ-kur vs.)

- Kadın kooperatifleri için ssk vb. işlemler için kolaylık

- Kadınların emekliliği –sosyal güvencesi için bir system geliştirilmesi

- Yönetim kurulu üyelerinin SSK'lı olabilmesi

3.DENEYİM PAYLAŞIMLARI

1. Kadın Kooperatiflerinin Erken Çocukluk Eğitimi Hizmetleri, Deneyimler

2. Kadın Kooperatiflerinin Ekonomik Girişim Deneyimleri, ortaklıklar oluşturma

3. Kadınlara Ortak Sorunları için Örgütlenme alanları yaratma deneyimleri

Deneyim paylaşımları, daha önce web portalda kooperatifler tarafından belirlenen 3 konuda (Erken Çocukluk Eğitimi Hizmetleri, Ekonomik Girişimler, Kadınlara Ortak Sorunları için Örgütlenme) gerçekleşti. Yöntem olarak her bir konu ayrı oturumlarda ele alındı; öncelikle bu alanlarda başarılı uygulamalar/çalışmalar yürütülen kooperatifler yaptıkları çalışmalar, deneyimler hakkında bilgi verdiler, uygulamalarının fotoğraflarını gösterdiler. Sunumların ardından soru-cevap bölümüyle bütün kooperatifler deneyimlerini paylaştı, fikir alışverişinde bulundu.

Deneyim Paylaşımı 1:

Kadın Kooperatiflerinin Erken Çocukluk Eğitimi Hizmetleri, Deneyimler

Moderatör: Prof. Dr. Münire Erden, YTÜ, Eğitim Fakültesi Dekanı

Münire Erden, Erken Çocukluk Eğitiminin önemi, bu hizmetlere ilişkin genel durum ve KEDV'in 1987'den beri yerel kadın grupları ile çalışarak geliştirdiği 'Kadın ve Çocuk Merkezi' ile ilgili bilgi verdi. Bu modelin; hizmet sağlama ve eğitim yaklaşımı açısından yenilikçi, düşük maliyetli, çocuk-odaklı, yerel koşullara ve yaygınlaştırmaya kolayca uyarlanabilir bir model olduğu belirtti. Ayrıca KÇM de kadınların evde doğal eğitici olarak taşıdıkları geleneksel rollerini eğitim gibi "ciddi" bir alanda kamu hizmeti sağlayıcısına dönüştürerek liderliklerini güçlendiren bütüncül bir kapasite geliştirme stratejisi olduğunu vurguladı. Ardından ECE konusunda faaliyette bulunan kooperatifler deneyimlerini paylaştılar.

Bahçelievler Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Nilgün Yavuz** yaptığı sunumda Kooperatifin kuruluşu, bugüne kadar verilen hizmet(ler)in yaklaşımı ve içeriği, ulaşılan çocuk sayısı ile ilgili bilgi

verdi. Ayrıca Kooperatifin faaliyetlerinin sürdürülmesinde büyük katkısı olan yerel yönetimlerle yapılan işbirliği ve ailelerin katılımının önemine değindi.

Umut Yolcuları Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Bahar Sever** sunumunda mahallerinde engelli çocuk ve ailelerinin erken çocuk eğitim/bakım hizmetlerine erişimde karşılaştıkları güçlükler, çocuğun ve ailenin sağlık, eğitim gibi birçok olanağa erişememesi ve bunların çocuğun gelişimindeki olumsuz etkilerine değinerek, bu nedenlerden yola çıkarak bir grup engelli çocuk annesi tarafından KEDV desteğiyle kurulan Kooperatifte sağlanan hizmetler hakkında bilgi verdi. Bunların yanı sıra kooperatif çatısı altında örgütlenen kadınların ortak heyecanları ve çalışmaları sonucu kendilerinin, çevrelerindeki kadınların yaşamlarındaki, mahallelerindeki iyileşmeleri anlattı.

Umut Işığı Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Naşide Buluttekin** ilk olarak Kooperatifin kuruluş süreci hakkında detaylı bilgi verdi. Bu süreç içinde kadınların mahalle düzeyinde örgütlenerek kendilerinin ve çocuklarının ihtiyaçlarını nasıl belirlediklerini, yapılan araştırmalarda ortaya çıkan sorunları (kadınların sosyal ve ekonomik yaşama katılmalarının önündeki temel engeller, ailelerin erken çocuk hizmetlerine bakışı, çocuklardaki yüksek suç oranları gibi), uygulayacakları programları belirleme süreçlerini anlattı. Ardından Kooperatifin verdiği erken çocuk eğitim/bakım hizmetlerinden yararlanan çocukların sosyal ve okul yaşamlarında gözlenen iyileşmeleri, mahalle düzeyinde ortaya çıkan değişimleri anlattı.

Tomurcuk Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Gülser Özkan** engelli çocuk annelerinin Türkiye’de ve özellikle çevrelerinde engellilere ilişkin eğitim ve iş olanaklarına erişememek gibi olumsuz noktalardan kendi çocuklarının da geleceğinden duydukları endişe ile yola çıkarak kurdukları Kooperatifin kuruluş süreci hakkında bilgi verdi. Ardından Kooperatifte engelli çocuklara yönelik sunulan rehabilitasyon, eğitim, atölye vb. faaliyetleri anlattı ve karşılaşılan güçlükler ve geleceğe yönelik planlara değindi.

Kardelen Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Yeliz Kardaş** yaptığı sunumda Kooperatifin kuruluşu, kadınlara yönelik eğitim programları ve çocuklara yönelik hizmetler hakkında genel bilgi verdi. Kadın kooperatiflerinin “yoksullukla mücadeledeki rolü” ve bunun katkılarını vurgulayarak kadın kooperatiflerinin birbirlerinin deneyim ve fikirlerinden yararlanmasının öneminden, bu doğrultuda doğru bir araç olan “deneyim toplantıları”ndan bahsetti. Ardından Kardelen Kooperatifi ev sahipliğinde Biga, Karabiga, Umut Yolcuları ve Simge Kooperatiflerinin katılımıyla erken çocukluk hizmetleri alanında gerçekleştirilen değişim toplantısında edindikleri deneyimleri ve toplantının sonuçlarını toplantı katılımcıları ile paylaştı.

Deneyim Paylaşımı 2:

Kadın Kooperatiflerinin Ekonomik Girişim Deneyimleri, ortaklıklar oluşturma

Moderatör: Didem Demircan, KEDV

Didem Demircan, kooperatiflerle yapılan bilgi toplama çalışmasında; şuanda 50 kooperatifin ekonomik girişimde bulunduğu, bütün bu işlerde şuanda 4.000 şimdiye kadar ise 7500 kadın çalıştığını, kadınların bu işlerden aylık 100 ile 850 TL arasında

gelir elde ettikleri bilgisini verdi. Bütün bu sayısal verilerinde gösterdiği gibi kooperatiflerin özellikle yoksul kadınlar için gelir kazanmaları, istihdam yaratmaları ve özellikle yerel düzeyde ekonomik kalkınma yaratmaları açısından çok önemli olduğunu vurguladı. Ardından ekonomik girişimlerde bulunan kooperatiflerin yaşadıkları sorunlar ve ihtiyaçlar hakkında bilgi verdi ve girişimlerin iş hacimlerinin geliştirilmesine, işletme ve yönetim işbirlikleri geliştirmek vb. konularda desteklerin sağlanmasına ihtiyaç olduğunu belirtti. Şimdiye kadar KEDV iletişim ve Destek Merkezi tarafından verilen destekler ve geleceğe dair ne tür stratejiler geliştirilebileceği hakkında bilgi verdi. Ardından ekonomik girişimde bulunan kooperatifler deneyimlerini aktardı.

İpekyolu Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Berna Yağcı Erdoğan** kooperatifin kuruluş hikayesi, kadınlara yönelik programları ve erken çocuk eğitim/bakım hizmetleri verilen Kadın ve Çocuk Merkezleri hakkında kısa bilgi verdi. Ardından Kooperatif bünyesinde kadınlar tarafından yürütülen ekonomik girişimler hakkında detaylı bilgi verdi. 10 kadının yer aldığı, yaklaşık 15 çeşide ve aylık 30.000 kapasiteye sahip sabun üretimi işinin gelişim hikayesini anlattı. Ürün standardizasyonu gibi konulara da yer verdiği sunumunda ayrıca kadınların yaptığı diğer (hediyelik eşya vb.) üretim işleri hakkında da bilgi verdi.

Karabiga Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Mükerrem Şaşmaz** sunumunda Karabiga ilçesinde kadınların özellikle ekonomik yaşama katılımı ile ilgili durum ve ihtiyaçları hakkında bilgi vererek, Kooperatifin ve KEDV desteğiyle uygulanan Liderlik Eğitiminin ardından unlu mamul üretim ve satış girişiminin kuruluşunu anlattı. Yalnızca birkaç ekipmanla başladıkları girişimlerini farklı yollarla (pazarlar, yerel plaj, lokanta) nasıl geliştirdikleri, yerel turizme sağladıkları katkıdan bahsetti. Kadınların el işi ürünler üretip sattığı Dikiş ve Nakış Evi hakkında bilgi verdi. Ayrıca Kooperatifte kadınlara yönelik diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere değindi.

Kızıltepe Kadın Kooperatifi

Konuşmacı **Nazan Demir** Kooperatifin kuruluşu hakkında kısa bilgi verdikten sonra Kooperatif üyesi kadınlar tarafından üretilen yöresel ürünler (tandır ekmeği, dokuma, kılıç) hakkında bilgi verdi. Ayrıca kadınlara yönelik eğitimler ve düzenlenen sosyal faaliyetleri anlattı.

Hanımeller Kooperatifi

Konuşmacı **Huriye Sargın** Kooperatifin kuruluşu, amacı ve kadınlara yönelik eğitim programları hakkında bilgi verdi. Ardından Kooperatif çatısı altındaki gıda üretim ve satış girişimini nasıl kurdukları, karşılaştıkları güçlükler, çalışma ilkelerini anlattı.

Hanımeli Kadın Kooperatifi

Konuşmacı **Neslihan Korkmaz** Kooperatifin kuruluşu ve üyeleri hakkında kısa bilgi verdi. Ardından Kooperatif çatısı altında yürütülen unlu mamul üretim ve satış girişiminin başlangıcı ve gelişimini anlattı. Üretilen ürünlerin çeşidi, ürünlerini nasıl pazarladıkları, bu süreçte karşılaştıkları güçlüklerden bahsetti.

Biga Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Ayşe Sokullu** kooperatif öncesinde kadınların durumları, amaçları ve ihtiyaçları; kadınlarla yapılan toplantılar, ihtiyaç tespitleri, eğitimlerin

ardından Kooperatifin kuruluşunu anlattı. Ardından üretim aşamaları, pazar arayışları, lokanta ve cafe açılması, üretim kapasitesinin ve kalitesinin iyileştirilmesi gibi konular da dahil olmak üzere ekonomik girişimlerine başlama ve geliştirme süreci hakkında bilgi verdi; dayanışmanın, şeffaflığın ve ortak karar almanın önemine değindi. Ayrıca tüm bu süreçlerin kadınların yaşamında yol açtığı değişimlerden de bahsetti.

Deneyim Paylaşımı 3:

Kadınlara Ortak Sorunları için Örgütlenme alanları yaratma deneyimleri

Moderatör: Prof. Dr. Ayşe Yönder, Pratt University, New York

Ayşe Yönder, Türkiye’de olduğu gibi dünyada da kadın örgütlenme deneyimleri kadınların kendilerine ait, kendilerini yansıtan, rahat hissedebilecekleri mekânın olmasının çok önemli olduğunu gösteriyor dedi. Mekânın önemli olmasının nedeni ise, ‘kadınlar sürekli olarak birada olabiliyor, birbirlerini daha iyi tanıyorlar, sorularını tartışıyorlar, fikirler üretebiliyorlar dolayısıyla topluma-politik hayata katılıyorlar’ diye açıkladı. Kooperatifler, kadınları ekonomik olarak güçlendirmeleri çok önemli fakat ekonomik faaliyetlerin sürdürebilmesi, bir takım haklarını alınabilmesi için; kooperatiflerin sosyal yanının veya kooperatifin içerisindeki eşitliğe, dayanışmaya dayanan, kapsayıcı, ayrımcı olmayan ve herkesin karar sürecine eşit olarak katılımın güçlenmesiyle olabileceğini söyledi. O noktaya ulaşıldığı zaman zaten herkes kooperatifte kooperatifi idare edebilecek biri gibi olabiliyor, işin sahibi ve karar vericisi oluyor. İşte bütün bunlar esasında yoksulların güçlü olduğunu, yoksulların yardıma değil desteğe ihtiyacı olduğunu gösteriyor dedi. Ardından dünyadaki benzer yerel kadın örgütlenmelerinin mekânlarından örnekler gösterdi ve çalışmalarını hakkında bilgi verdi. Ayşe Yönder’in sunumundan sonra örgütlenme deneyimlerini paylaşmak üzere kooperatifler sırayla bilgi verdiler.

Kartal Kooperatif Girişimi

Konuşmacı **Sebla Güngören** yaptığı sunumda KEDV ve Kartal Belediyesi işbirliği ile yürütülen mahalle çalışmaları hakkında bilgi verdi. Yerel yönetimlerin kadınlar için önemine değinerek kadınların katılımlarının önündeki engellere karşılık KEDV tarafından geliştirilmiş olan programı ve Kartal’da gerçekleştirilen faaliyetleri ve sonuçları anlattı. Ardından Kartal’daki çalışmaları yürüten kadın grubunu temsilen Emel Balcıoğlu mahallerindeki ortak sorunlardan yola çıkarak bir araya gelme süreçlerini ve birlikte yürüttükleri faaliyetleri anlattı. Kadınların ve çocukların ihtiyaçlarını tespit ederek başladıkları; mahalle kadın komitelerinin kurulması, Belediye faaliyetlerinin belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda incelenmesi, değerlendirme sonuçlarının paylaşılması ve Kadın ve Çocuk Merkezi’nin kurulması ile devam eden çalışmaları hakkında bilgi verdi ve gelecek planlarını anlattı.

Kibele Kadın Kooperatifi

Konuşmacı **Medine Kaya** Kooperatifin bünyesinde yürüttükleri şiddet mağduru kadınlara yönelik hukuki destek ve danışmanlık merkezi çalışması hakkında bilgi verdi. Bu çalışma kapsamında ulaşılan kadınlar, kadınların ihtiyaçları, kadına yönelik şiddete karşı başvuru yolları ve aile hukuku konulu eğitim uygulamalarını anlattı.

Nilüfer Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Selma Demirelli** Kooperatifin kuruluşu, kadınlara ve çocuklara

yönelik programlar, şimdiye kadar gerçekleştirilen faaliyetler ve ulaşılan sayılar hakkında bilgi verdi. Ardından yerel yönetimler, kamu ve özel sektör kurum/kuruluşları, STK'larla yaptıkları işbirlikleri kapsamında daha verimli çalışmalar gerçekleştirdiklerine değinerek bu şekilde işbirlikleri yaparak olumlu şekilde sonuçlandırdıkları Kooperatif merkezinin kurulumuna ilişkin deneyimlerini aktardı.

Biga Kadın Kooperatifi

Kooperatif temsilcisi **Hanife Koca** sunumunda kadınların güçlenmesi doğrultusunda politikalar oluşturma, kadınların ihtiyaçlarına yönelik farkındalık artırma ve çözüm üretmede Kooperatifin önemine değinerek 2009 Yerel Seçimlerine ilişkin deneyimlerini katılımcılarla paylaştı. Yerel seçim sürecinde kadınların önceliklerini gündeme taşımak ve bu doğrultuda politikaları etkilemek için ve bir yandan da kooperatifin kapasitesini arttırmak için kadınlarla yapılan toplantılar, ihtiyaçlar ve taleplere ilişkin bildiri ve yerel seçim adaylarıyla yapılan toplantı hakkında bilgi vererek çalışmanın sonuçlarını anlattı.

II. GÜN - 7 OCAK 2011

Bilgilendirme: Kadın Kooperatiflerinde Yasal Yükümlülükler

Moderatör: Fatma Okçu

Bu bölümde Sanayi ve Ticaret Bakanlığında katılan Cahit Yıldırım ve Adnan Çaldıran kadın kooperatiflerinin uyması gereken yasal yükümlülükler ve geçen yıl Bakanlık tarafından yapılan denetimlerin sonuçlarını paylaştılar. Daha sonra katılımcıların soruları doğrultusunda bilgilendirme gerçekleştirildi.

Atölye Çalışması:

Kadın Kooperatiflerinin Geleceği için strateji geliştirme ve ortaklıklar oluşturma

Moderatör: Yard. Doç. Dr. Özlem Altan Olcay, Koç Üniversitesi

Berrin Yenice, şu anda Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bağlı unvanında 'Kadın' ibaresi bulunan 91 kadın kooperatifi kurulduğunu ve ancak şu anda bunların 60'nın aktif olduğunu söyledi. Kadın kooperatifleri 10 yıldır var ve bu süreçte başarılarımızdan ve başarısızlarımızdan çok şey öğrendiğimizi belirtti. Ardından bir gün önce kooperatifler tarafından yapılan deneyim paylaşımının sonuçlarından yola çıkarak, 10 yılda edinilen deneyimler sonucunda 'bir kooperatif nasıl başarılı olur?' temel kriterler ile ilgili bilgi verdi. Atölye çalışmasının amacının bu deneyimlerden yola çıkarak, kooperatiflerimizi güçlendirmek için neler yapılabileceğimizle ilgili çözümler, stratejiler geliştirmek olduğunu açıkladı. Ardından atölye çalışmalarına geçildi. Başarı kriterleri ekte yer almaktadır. Atölye çalışmaları için kooperatifler üç gruba ayrıldı ve aşağıda yer alan tartışma soruları doğrultusunda gruplar halinde çalıştı.

Tartışma soruları:

- Kooperatiflerimizin en iyi ve en kötü olduğu 3 konu neler? (kooperatif bazında)
- Grup olarak en güçsüz olduğumuz konular neler, neden böyle?
- Güçlenmek, 'kötü'leri iyileştirmek için nasıl bir yol izlenmeli, neler yapılmalı?
- Güçlü olduğumuz konular neler? Birbirimize nasıl destek olabiliriz?

Daha sonra her grubun kendi içinde seçtikleri sözcüler aracılığıyla grup çalışmalarının sonuçlarını sırayla sunuldu. Grup çalışmalarını sonuçları şöyledir:

Atölye Çalışması Grup1:

Moderatör: Fatma Okçu

Güçsüz Yönler:

1. "ortak" kimlik yaratmak,
2. Yasal yükümlülükler,
3. İyi bir iş bölümü,
4. Gelişmeleri işbirliği yapılanlarla paylaşmak
5. Gerçekçi ve ulaşılabilir hedefler

Güçlü Yönler:

1. Ortaklaşa çalışmaya, emeğe değer vermek, dayanışma.
2. Şeffaf ve hesap verebilir olmak.
3. Eşit söz hakkı
4. Toplum yararına çalışma bilinci/işbirlikleri
5. Başkalarını kurtarmak değil, kendi ortak ihtiyaçlarımız için çalışmak.
6. Değişim toplantıları web portal kullanımı, işbirlikleri, ortaklarla düzenli toplantılar

Öneriler

1. İyi bir iletişim, empati (ihtiyaca göre eğitimler, kararları birlikte almak, hiyerarşik olmayan bir yaklaşım, ayrımcılık olmaması)
2. Tüm ortakların bilgi sahibi olması, iş bölümü ve sorumluluk
 - Kayıtların uygun esaslara göre tutulması
 - Muhasebecinin izlenmesi
 - Evrakların takip edilmesi, saklanması
 - Aylık ve yıllık kontrollerin yapılması
 - Bilgi, deneyim ve beceriye göre- dönüşümlü sorumluluk alma
3. Düzenli toplantı yapmak (yazılı rapor vermek, bülten çıkartmak, basında yer almak, teşekkür ziyaretleri)
4. Kurumlarla ortak etkinlik düzenlemek.
5. Kaynaklarımızı, potansiyelimizi iyi tanımlamak
6. Ulaşılabilir bir iş planı/ Stratejik planlama
7. Ara değerlendirme, güncelleme ve genel değerlendirme

Atölye Çalışması Grup 2:

Moderatör: Sebla Güngören

1.Kadınların ortak ihtiyaçları için çalışmak

- Grup kimliğini kazanmak / Liderlik eğitimi gibi eğitimlerle
- Kooperatifi benimsemek /sahiplenmek
- Ayrıcalık

2.Kadınların kendi sorunlarını tarif etme ve çözümü için sorumluluk alma hakkı olduğunu kabul etmeme/görmezden gelme

3.Kararlara herkesi ortak etmemek

4.Düzenli koordinasyon ve güçlü iletişim- Neden sağlayamıyoruz?

- Birbirimizi dinlemeyi bilmiyoruz.
- Düzenli toplantılar yapmıyoruz

Nasıl İyi iletişim / Koordinasyon sağlayabiliriz?

- Düzenli koordinasyon toplantıları yaparak, bu toplantıları iyi şekilde organize etmeyi bilmek
- İyi bir iş bölümü ve herkese sorumluluk alanı açmak, yeni katılımlara açık olmak
- Toplantılarda alınan kararların bütün kooperatif ortakları tarafından bilinmesi.

- Özeleştiri yapabilmek, kırıcı değil yapıcı olmak.
- Sorunlara çözüm odaklı yaklaşmak

5.İyi Bir İşbölümü Oluşturamamak

- İşbölümü yapamamak (işlerin) belli 2–3 kişi üzerinden yürümesi
- Becerileri ve deneyimleri göz önünde bulunduramıyoruz, buna göre işbölümü yapamıyoruz.
- Çalışma komisyonlar oluşturarak görev dağılımı yapılmaması.

Öneriler:

- Düzenli koordinasyon toplantısı yapmak
- Herkesin beceri ve deneyimine göre işbölümü yapmak, bunu da herkesin katıldığı toplantılarda yapmak
- Bilgimizi paylaşmak, uzmanlaşmasını sağlamak
- Kadınların kendine güvenini ortaya çıkarmak, desteklemek
- Eğitmek değil de güçlendirmek
- İşleyişe dair kurallar oluşturmak (kooperatif çıkarları için)
- Bu işleyiş kuralları dayanışmayı engelleyecek değil destekleyecek kurallar olmalı
- İş bölümü yaparken herkesin kendini hangi alanda iyi hissettiği önemsenmeli

Atölye Çalışması Grup 2:

Moderatör: Sebla Güngören

Güçsüz Yönler:

- ♣ Yol haritası, ortak hedef doğrultusunda çalışma
- ♣ İlkeli işbirliği kurmak (yerel ve merkezi yönetimler vs.)
- ♣ Her yönde ayrımcılık-çeşitlilik
- ♣ Kaynakları doğru kullanma- gerçekçi projecilik – ‘projecilik’
- ♣ Katılımcı birbirini güçlendiren kooperatif

Güçlü Yönler:

- ♣ Kadınlar için bir mekan yaratıyor
- ♣ Ortak payda-KİA
- ♣ Yerelde ulaşılan kadın sayısı

Öneriler:

- Ortak hedef, yol haritası için: öncelikle ihtiyaç tespiti, planlama, iş bölümü ve uygulama.
- İlkeli işbirliği için: öncelikle kooperatifin bir kadın örgütü olarak amacını, misyonunu, vizyonunu net bir şekilde oluşturması ve işbirliği kurduğu tüm kurum ve kuruluşlara bunu gösteriyor olması
- Ayrımcılık: Eşti, adaletli ve kadın bakışı açısından davranmak. Bilinçlendirme ve farkındalık eğitimleri.
- Fonları ihtiyaca göre ve sürdürülebilirlik için gerektiği gibi kullanmak.
- İletişim, konuşulabilecek ortak alan, öz eleştiri, her kadının benim fikrim çok önemli, ben değerliyim duygusu yaşaması, kimlik olarak güçlenmek.

Atölye Çalışması Grup 4:

Moderatör: Özlem Altan Olcay

Güçsüz Yönler:

- ♣ Mekan sorunu
- ♣ Katılım ve sorumluluk –

Güçlü Yönler:

- ♣ Kadınlar ve yoksullar için politika üretme ve politikaları etkilemeye çalışma

sürdürülebilirlik

♣ Eşit söz sahibi olma

♣ Hesapları doğru tutma ve yasal yükümlülükleri

yerine getirme, denetleme

♣ Hedefler konusunda öz denetim

♣ Ortaklaşa çalışma ve emeğe değer verme, dayanışmayı güçlendirme

♣ Gelişmeleri iş birliği yaptığımız kişi ve kuruluşlarla paylaşma.

Öneriler:

Mekan: Bağımsız, rahat edilen, benimsenen bir mekan.

Katılım: Sorumluluk alma konusunda açıklık, il dışındaki toplantılara 2-3 kişinin katılması, yeni kişilerin katılımı konusunda teşvik,

Eşit söz sahibi olmak: Toplantılara çoklu katılım, yönetimde sürekli görev değişimi ve paylaşımı, görseelliğin ve paylaşımının artırılması

Hesapları doğru tutma ve yasal yükümlülükleri yerine getirme, denetleme:

- Tüm kooperatiflerin katıldığı eğitim ve muhasebeyi denetleme

- Deneyimlerin paylaşımı

- İletişim ağı

Hedefler konusunda öz denetim: Sık sık toplanma ve etkili iletişim

Sorunlar küçükken tartışmak ve hemen çözmek

GRUP ÇALIŞMALARININ ÇIKTILARI/ SONUÇLARI:

Grup çalışmalarının sonuçları kategorize edilerek, üzerinde çalışılacak ortak konular önceliklendirildi ve belirlendi. Gelecek yıl kooperatifler olarak çalışılacak öncelikli konular:

1. Stratejik planlama (ihtiyaç tespiti, hedefler, iş planı, iş bölümü, kaynaklar, işbirlikleri)

2. Kaynak yaratma

3. Katılım

4. Yasal yükümlülükler /Muhasebe

5. Mevzuatlardaki değişikliklerin takibi/ savunuculuk

Ardından bu önerileri hayata geçirebilmek için kooperatiflerin neler yapabileceği ve KİA olarak ortak çalışmaların nasıl yürütüleceği konusunun belirlenmesi gerektiği konuşuldu. Sonuç olarak gelinen noktada '2012 BM kooperatifler yılının' bir fırsat olarak değerlendirilmesi ve kooperatiflerin hedeflerini buna göre oluşturması gerektiği tartışıldı: "Eğer kooperatifler olarak 2012 yılında ciddi bir güç yaratmak istiyorsak öncelikle kendi kooperatifimizi güçlendirmemiz gerekiyor. Kooperatifin güçlenmesi ulaşılan kadın sayısı, bulduğumuz mahallerde/ yerelliklerde güçlendirdiğimiz kadın sayısı doğru orantılıdır. Gelinen noktada özellikle kapanan kooperatiflere baktığımızda dış etkenlerden çok, kooperatiflerin iç yapısıyla/yönetim ve katılımı ilgili sorunlar nedeniyle kapandığını görüyoruz. Bu nedenle stratejik olarak tek tek kooperatiflerin kendilerini bu alanlarda güçlendirmesi gerekiyor. Kapanan kooperatiflerin bir ortak yönü de, diğer kooperatiflerle ilişkisi olmaması ya da sınırlı ilişkisi olması. Buradan kooperatiflerle bir arada olmanın bizi güçlendirdiğini, birbirimizin deneyiminden çok şey öğrendiğimizi ve kooperatifler arası iletişim ve dayanışmanın önemli olduğunu görüyoruz. Bu nedenle KİA olarak da geleceğe dair stratejiler geliştirmemiz, neler yapabileceğimizi tartışmak ve planlama yapmamız gerekiyor."

Ulusal toplantılarının yanı sıra bölgesel toplantı deneyimleri, kooperatiflerin bölgesel düzeyde daha kolay bir araya geldiğini (kaynak, zaman vb. nedenlerden) göstermiştir. Ayrıca bu toplantılarda kooperatiflerin; bölgeden kaynaklı ortak sorunlar yaşadıkları için birbirlerini daha iyi anladıkları, yaptıkları çalışmalarını yerinde görme fırsatı yarattığı, daha az sayıda kooperatifin, daha rahat zamanlarda, daha yakın bir iletişim içinde oldukları gözlenmiştir. Bütün bu nedenlerden dolayı KİA'nın bölgesel olarak koordinasyon ve iletişimi sağlanmasının daha etkili olacağına karar verildi. Bu nedenle üç bölgede (Marmara-Ege, Doğu-Güneydoğu, Orta Anadolu-Karadeniz-Akdeniz bölgeleri) gruplar bir araya geldiler. Bölgesel olarak nasıl birlikte çalışabileceklerini tartıştılar ve yürütme kurulu temsilcilerini belirlediler. Bölgeler ve yürütme kurulu temsilcileri şöyledir:

- 1. Marmara-Ege Bölgesi:** İlk Adım, Kardelen, Biga, Nilüfer kooperatifleri
- 2. Doğu-Güneydoğu Bölgesi:** Kibele, İpekyolu, Yaşam kooperatifleri
- 3. Orta Anadolu-Karadeniz Bölgesi:** Kozadan İpeğe,

Kooperatifler Ocak ayında kendi içlerinde bir araya gelecekler; yukarıda belirlenen beş konuda bölgedeki kooperatiflerin yapacakları çalışmalarını, birbirlerini nasıl destekleyeceklerini çıkartacaklar. Aynı zamanda diğer bölgelerle nasıl iletişim halinde olacaklarını tartışacak, internet/web portal, toplantı vb. araçları netleştirecekler. Ocak sonunda, bölgelerdeki yürütme kurulu temsilcileri, bölge planlarını web portal üzerinden diğer bölgelerle paylaşacaklar. Ardından bir araya gelerek, gelecek yıl için KİA faaliyetleri belirlenmiş olacak.

KEDV Kadın Kooperatifleri İletişim ve Destek Merkezi ise; 2011 yılı boyunca 50 Kadın kooperatifine ihtiyaç tespiti ve stratejik planlama konusunda destek verecek. (Daha detaylı bilgi kooperatifler için hazırlanan dosya içeriğinde bulunmaktadır.) Bu doğrultuda;

- İhtiyaç tespiti ve stratejik planlama konusunda eğitim programları/el kitapları hazırlanacak
- Mart 2010'dan itibaren Kooperatiflere kendi yerlerinde eğitim verilecek.
- Kooperatiflerin hazırladıkları stratejik planlarda belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda kapasitelerini geliştirmek üzere 30 kooperatif için en çok 2000 TL'lik destek verilecek.
- Bu süreçte kooperatifler arasında bilgi ve deneyim paylaşımı yapılması sağlanacak.
- Son olarak da yerel yönetimlerin de katılımı sağlanarak bir Kadın Kooperatifleri buluşması organize edilecek.

EKLER

4.KADIN KOOPERATİFLERİ BULUŞMASI/ TOPLANTININ AMACI

- ♣ Kadın Kooperatifleri olarak ilk defa hükümet ve Bakanlık temsilcileriyle bir araya gelerek, öncelik ve ihtiyaçlarımızı paylaşma ve geleceğe dair birlikte fikir geliştirme imkanı bulacağız.
- ♣ Birbirimizle deneyimlerimizi paylaşacağız ve çalışmalarımızı nasıl daha iyi hale getirebileceğimizi planlayacağız.
- ♣ Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı olarak birbirimizi nasıl destekleyeceğimizi ve nasıl birlikte çalışacağımızı tartışacağız.

Program

1.GÜN

14:00-14.30 Deneyim Paylaşımı 1

Kadın Kooperatiflerinin Erken Çocukluk Eğitimi Hizmetleri, Bahçelievler, Umud Yolcuları, Umud Işığı, Tomurcuk ve Kardelen Kadın Kooperatifleri

14:30-15:00 Tartışmalar

15:00-15:30 Deneyim Paylaşımı 2

Kadın Kooperatiflerinin Ekonomik Girişim Deneyimleri, ortaklıklar oluşturma İpek Yolu, Karabiga, Kızıltepe, Hanımeller, Hanımeli, Biga Kadın Kooperatifleri

15:30-16:00 Tartışmalar

16:00-16:15 Deneyim Paylaşımı 3

Kadınlara Ortak Sorunları için Örgütlenme alanları yaratma

Kartal Kadın Kooperatifi Girişimi, İlk Adım , Kibele , Nilüfer ve Biga Kadın Kooperatifleri

16:45-17.15 Tartışmalar

17:15-17:30 Deneyim Paylaşımlarının Özeti- Ertesi gün hakkında bilgilendirme

2. GÜN

09:30- 11:00 Bilgilendirme: Kadın Kooperatiflerinde Yasal Yükümlülükler

11:00- 11:15 Çay/Kahve Arası

11:15- 11:45 Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı Stratejik Planlama

11:45- 12:30 Çalışma Grupları: Kadın Kooperatiflerinin Geleceği için strateji geliştirme ve ortaklıklar oluşturma

12:30- 13:15 Öğle Yemeği

13:15- 14:30 Çalışma gruplarının sunumları

14:30- 14:45 Çay-Kahve arası

15:15- 17:00 KİA faaliyetlerinin planlanması

17:00- 17.30 Kapanış Konuşmaları/ Değerlendirme

Bir kooperatif nasıl başarılı olur?

1. Kadın kimliğini göz ardı etmemek, kadın politikasının ortağı olmak

- Kadınların ve çoğunlukla yoksulların örgütlenmesi olduğumuzu unutmamak
- Kadınlar ve yoksullar için politika üretmek ve politikaları etkilemeye çalışmak
- Yerel, mahalle düzeyinde çalışmak
- Başkalarını “kurtarmak” için değil, kendi ortak ihtiyaçlarımız için çalışmak
- Ortaklaşa çalışmaya ve emeğe değer vermek, dayanışmayı güçlendirmek

2. Katılımcı ve birbirini güçlendiren bir kooperatif

- Kendimizin nasıl başladığını unutmamak
- Kooperatifte tüm ortakların parçası olabildiği ortak bir “kimlik” yaratmak
- Herkesin kendisini eşit, söz sahibi ve yapılan işin öznesi olarak hissetmesi
- Kadınların kendi sorunlarını tarif etmesine ve çözümü için sorumluluk alma hakkı olduğunu kabul etmek
- Herkesin kendisini rahat hissettiği, kendine ait gördüğü bir mekân
- Ayrımcılık yapmamak

3. Ortak hedefler doğrultusunda çalışmak

- Hedefleri, kadınların ortak, somut ihtiyaçlarına göre birlikte belirlemek
- Gözümüzü, kulağımızı açık tutmak, çözümleri dayatmamak
- Geniş bakış açısıyla, kapsayıcı, bütünlüklü hedefler
- Gerçekçi, ulaşılabilir hedefler
- Birlikte belirlediğimiz hedeflerden uzaklaşıp uzaklaşmadığımızı düzenli olarak değerlendirmek ve ihtiyaca göre yine birlikte belirlemek
- Bireysel değil, ortak çıkarlar için çalışmak

4. Katılımcı ve sorumluluk sahibi yönetim

- Kararlara herkesi ortak etmek, (herkesin karara katılabilecek şekilde bilgi sahibi olmasını sağlamak)
- Yasal yükümlülükleri zamanında ve tam yerine getirmek, muhasebeyi düzgün tutmak
- Birlikte karar verilen, herkesin bildiği, becerilerine ve isteğine göre dahil olabildiği iyi bir işbölümü
- Düzenli koordinasyon ve güçlü, iletişim
- Çalışmaların sonuçlarının birlikte izlenmesi ve değerlendirilmesi, başarıların birlikte paylaşılması
- Sorunları herkesle birlikte açıkça konuşmak ve birlikte çözüm üretmek
- şeffaf ve hesap verebilir olmak

5. İlkeli işbirlikleri kurmak

- Toplum yararına işler yaptığımızın farkında olmak ve işbirliklerimizi bunun üzerinden işbirlikleri geliştirmek
- Kendi ncelik ve hedeflerinden, bağımsız kimliğinden ödün vermemek
- Kişisel ilişkiye dayanan, rica-minnet yürüyen ilişkiler kurmamak
- Siyasi bağlantılarla hareket etmemek
- Gelişmeleri işbirliği yaptığımız kişi ve kuruluşlarla paylaşmak